

[Krag.]

et Spørgsmaal, om man kan blive staaende ved dette Begreb, naar vi tænker paa, at ved Socialreformen fik vi indført en ny Understøttelsesform, Kommunehjælpen, som aarlig andrager et Beløb, der ligger paa det 3-dobbelte af, hvad det, da vi gennemførte Socialreformen, blev beregnet til, nemlig i Stedet for omkring ved 19 Mill. Kr. oppe ved 60 Mill. Kr.; og at den egentlige saakaldte Fattighjælp, der kun er Tale om at tildele Samfundets Udskud, kun andrager 3—4 Mill. Kr. De 60 Mill. Kr. kan jo umuligt naas, uden at en hel Del Mennesker søger at finde deres økonomiske Eksistensgrundlag netop i den offentlige Hjælp. Jeg tror, at der er Anledning til at tage dette Spørgsmaal op til en nærmere Prøvelse under de Forhandlinger, der nu skal komme. Jeg mener, at det er ganske tvingende nødvendigt.

Jeg ved nu ikke rigtig, hvordan jeg skal forstaa de Bemærkninger, den højtærede Indenrigsminister gjorde i denne Forbindelse. Han sagde, at der havde været nedsat en Kommission til at overveje Spørgsmaalet om Fortabelse af borgerlige Rettigheder, Æresoprejsning o. s. v., og at denne Kommission havde afgivet en Betænkning, der maaske vilde resultere i et Lovforslag, som ogsaa kunde faa Betydning for dette Punkts Affattelse i Valgloven. Jeg maa sige, jeg kender ikke denne Betænkning; jeg ved ikke, om den maaske ikke er kommet. (*Indenrigsministeren* [Bertel Dahlgaard]: Den er ikke offentliggjort). Naa, den er ikke offentliggjort, siger den højtærede Minister; ja, saa er jeg ogsaa undskyldt, naar jeg ikke kender den, men der vil vel blive Tid til at se baade denne Betænkning og det Lovforslag, som den højtærede Minister i denne Forbindelse har talt om, inden vi skal træffe endelig Afgørelse i denne Sag, som jeg dog ikke har villet undlade at henlede Opmærksomheden paa.

Dernæst vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger om Grundlaget for Kredsinndelingen. Det Lovforslag, der her foreligger, er jo baseret paa Bestemmelsen om 129 Kredsmandater, det vil sige 12 nye, hvoraf Hovedstaden skal have de 9, Øernes Omraade 2 og det jyske Omraade 1. Saa er der 40 Tillægsmandater, det vil sige 9 nye, hvoraf Hovedstaden skal have de 3, Øerne 2 og Jylland 4. Det vil altsaa sige, at Hovedstaden skal have 13 nye Rigsdagsmænd — 37 i Stedet for 24 —, Øerne 3 — 54 i Stedet for 51 — og Jylland 78 i Stedet for 73 — det vil altsaa sige 5 nye.

Med andre Ord, hele Landet, bortset fra Hovedstadsomraadet, faar 8 nye Mandater ved denne Udligning af Folketinget, og Hovedstadsomraadet faar 13. Det er jo en kraftig Forøgelse af Hovedstadsmandaterne, og jeg synes, den er noget kraftigere, end Rimelighed tillader, og end Retfærdighed muliggør. Jeg siger, det er rigtigt, at der, saaledes som den højtærede Minister ogsaa har gjort det, drages Om-sorg for, at Indbyggertallene i højere Grad end hidtil, i Opstillingskredse inden for det enkelte Amt vel at mærke, bringes saa nær hinanden, som praktiske Hensyn muliggør. Det har jo foranlediget visse Omlægninger af Kredse, Sogne, som tages fra een Kreds og overføres til en anden, og det har jo i enkelte Tilfælde ogsaa ført til Kredsophævelser, og jeg ved af Erfaring, hvordan Befolkningen ude omkring reagerer, naar saadant sker; saa kommer man pludselig i Tanke om, at her er gamle historiske Kredse, hvortil de mest ophøjede Navne har været knyttet gennem saa og saa lange Perioder, og dem maa der for Himmels Skyld ikke røres ved. Jeg siger, det kan nu engang ikke undgaas. Skal vi blive ved denne Valgmaade, er det nødvendigt af Billighedshensyn over for de enkelte Kredsomraader i et Amt, at Opstillingskredsene gøres nogenlunde lige store. Derfor er det et meget stort Spørgsmaal, om det virkelig kan siges at være Retfærdighed, at man ikke blot tilstræber at gøre Kredse inden for de enkelte Omraader lige store, men ogsaa at gøre Kredse i Henseende til Indbyggertal lige store over det hele Land. Forholdet er jo dette, at man i 1915 tilrettelagde en Regel for Kredsfordelingen, som vi om lidt skal komme nærmere ind paa.

Men forinden jeg gaar over til at tale om denne Regel, vil jeg gerne begrunde en Bemærkning over for Bestræbelserne for at gøre samtlige Kredse lige store, med, at man jo ogsaa maa tage lidt Hensyn til de Interesseomraader, som disse Kredse repræsenterer, og i saa Henseende vil jeg hævde, at Interesseforskellighederne er langt større i udstrakte Landkredse; end Tilfældet er i Hovedstadskredse og i rene Bykredse. Jeg vil hævde, at f. Eks. i Rosenborgkredsen og i Østbanekredsen her i København eller i Blaagaardskredsen og Nørrebrokredsen gælder nøjagtigt de samme Interesser over for Statsstyre og Lovgivningsmagt, medens dette jo ingenlunde kan siges at være Tilfældet med Hensyn til et Kredsomraade f. Eks. i Vestjylland og et Omraade paa Fyn og Lolland-Falster, hvad angaar Karakteren af økonomiske, erhvervs-